Correctievoorschrift VMBO-KB

2015

tijdvak 1

maatschappijleer 2 CSE KB

Het correctievoorschrift bestaat uit:
1 Regels voor de beoordeling
2 Algemene regels
3 Vakspecifieke regels
4 Beoordelingsmodel
5 Inzenden scores
6 Bronvermeldingen

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o.
Voorts heeft het College voor Toetsen en Examens op grond van artikel 2 lid 2d van de Wet College voor toetsen en examens de Regeling beoordelingsnormen en bijbehorende scores centraal examen vastgesteld.
Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 36, 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het College voor Toetsen en Examens.
De gecommitteerde voegt bij het gecorrigeerde werk een verklaring betreffende de verrichte correctie. Deze verklaring wordt mede ondertekend door het bevoegd gezag van de gecommitteerde.
4 De examinator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
5 Indien de examinator en de gecommitteerde daarbij niet tot overeenstemming komen, wordt het geschil voorgelegd aan het bevoegd gezag van de gecommitteerde. Dit bevoegd gezag kan hierover in overleg treden met het bevoegd gezag van de examinator. Indien het geschil niet kan worden beslecht, wordt hiervan melding gemaakt aan de inspectie. De inspectie kan een derde onafhankelijke gecommitteerde aanwijzen. De beoordeling van de derde gecommitteerde komt in de plaats van de eerdere beoordelingen.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de regeling van het College voor Toetsen en Examens van toepassing:
1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
3.4 indien slechts één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen;
3.9 indien een kandidaat op grond van een algemeen geldende woordbetekenis, zoals bijvoorbeeld vermeld in een woordenboek, een antwoord geeft dat vakinhoudelijk onjuist is, worden aan dat antwoord geen scorepunten toegekend, of tenminste niet de scorepunten die met de vakinhoudelijke onjuistheid gemoeid zijn.

4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal scorepunten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan één antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.

5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.

7 Indien de examinator of de gecommitteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel bij dat examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan het College voor Toetsen en Examens. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.

NB1 Het College voor Toetsen en Examens heeft de correctievoorschriften bij regeling vastgesteld. Het correctievoorschrift is een zogeheten algemeen verbindend voorschrift en valt onder wet- en regelgeving die van overheidswege wordt verstrekt. De corrector mag dus niet afwijken van het correctievoorschrift.

NB2 Het aangeven van de onvolkomenheden op het werk en/of het noteren van de behaalde scores bij de vraag is toegestaan, maar niet verplicht.
Evenmin is er een standaardformulier voorgeschreven voor de vermelding van de scores van de kandidaten.
Het vermelden van het schoolexamencijfer is toegestaan, maar niet verplicht.
Binnen de ruimte die de regelgeving biedt, kunnen scholen afzonderlijk of in gezamenlijk overleg keuzes maken.

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

NB3 Als het College voor Toetsen en Examens vaststelt dat een centraal examen een onvolkomenheid bevat, kan het besluiten tot een aanvulling op het correctievoorschrift. Een aanvulling op het correctievoorschrift wordt zo spoedig mogelijk nadat de onvolkomenheid is vastgesteld via Examenblad.nl verstuurd aan de examensecretarissen.
Soms komt een onvolkomenheid pas geruime tijd na de afname aan het licht. In die gevallen vermeldt de aanvulling:

NB
Als het werk al naar de tweede corrector is gezonden, past de tweede corrector deze aanvulling op het correctievoorschrift toe.

Een onvolkomenheid kan ook op een tijdstip geconstateerd worden dat een aanvulling op het correctievoorschrift te laat zou komen.
In dat geval houdt het College voor Toetsen en Examens bij de vaststelling van de N-term rekening met de onvolkomenheid.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit examen kunnen maximaal 56 scorepunten worden behaald.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Criminaliteit en rechtsstaat

1 A

2 maximumscore 2
Voorbeelden van juiste antwoorden (twee van de volgende):
- voorlichting geven over manieren om de kans op inbraak zoveel mogelijk te verkleinen
- waarschuwingsborden / folders/stickers met waarschuwingen tegen woninginbraak verspreiden
- vergroten van de sociale controle in wijken/plaatsen waar veel wordt ingebroken / camera's plaatsen / extra politie-inzet in gebieden waar veel ingebroken wordt
- maatregelen die (potentiële) daders ervan weerhouden om zich (opnieuw) schuldig te maken aan woninginbraak, zoals bijvoorbeeld scholingstrajecten

per juist antwoord 1

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Vraag	Antwoord	Scores
3	**B**	
4	**B**	
5	**F**	
6	**maximumscore 1** Voorbeelden van juiste antwoorden (één van de volgende): – Het sluiten van V&D heeft V&D geld/omzet gekost. – V&D heeft toen het weer openging (mogelijk) extra beveiliging ingezet en dat kost geld. – V&D heeft mogelijk de kosten die het gemaakt heeft als gevolg van de sluiting doorberekend in de kosten van de producten.	
7	**maximumscore 1** Voorbeelden van juiste antwoorden (één van de volgende): – Mensen (onder andere personeel, omwonenden, klanten) voelen zich onveilig/angstig. – Mensen (onder andere personeel, omwonenden, klanten) voelen zich in hun bewegingsvrijheid beperkt. – Mensen zijn verontwaardigd dat iemand zoiets doet/zoiets gebeurt.	
8	**C**	
9	**maximumscore 1** Meral heeft gelijk. Dat criminaliteit een tijdgebonden begrip is, blijkt niet uit tekst 5, want bedreigingen waren altijd al strafbaar; hoe men iemand bedreigt (via telegram, brief, Twitter) maakt niet uit. (Er is wat dit betreft dus geen verschil door de tijd heen wat strafbaar wordt bevonden.) *Opmerking* *Het scorepunt alleen toekennen voor de keuze 'Meral' als ook de verklaring juist is.*	
10	**E**	
11	**D**	
12	**D**	
13	**maximumscore 1** regel 13-16 ("Veel mensen zeggen dat je er alles aan doet, maar dat het je domweg niet lukt. Hoe dan ook, je hebt zonder reden van school verzuimd en dat kan niet. Ik eis tien uur werkstraf voorwaardelijk en een proeftijd van een jaar.")	

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Vraag	Antwoord	Scores
14	**A**	
15	**D**	
16	**C**	
17	**B**	
18	**A**	
19	**maximumscore 2** Afbeelding 1 is een overtreding, vastgesteld door de gemeenteraad. Afbeelding 2 is een overtreding, vastgesteld door het parlement.	
	indien vier antwoorden juist	2
	indien drie of twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
20	**maximumscore 2**	
	• Het doel: preventie/afschikking,	1
	• want de rechter zal hopen dat de man zich niet weer schuldig zal maken aan het geven van een klap op de billen van iemand / aan een soortgelijk vergrijp, omdat hij weet dat hij anders alsnog 20 uur werkstraf moet uitvoeren.	1
21	**D**	
22	**D**	
23	**C**	
24	**A**	

Politiek en beleid

25	**A**	
26	**maximumscore 1** referendum	
27	**C**	
28	**C**	

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Vraag	Antwoord	Scores
29	**maximumscore 2**	
	1 = juist	
	2 = onjuist	
	3 = onjuist	
	4 = onjuist	
	indien vier antwoorden goed	2
	indien drie of twee antwoorden goed	1
	indien minder dan twee antwoorden goed	0
30	**D**	
31	**maximumscore 2**	
	• Een ander kenmerk van pressiegroepen: streven bepaalde belangen na/komen op voor de belangen van een bepaalde groep	1
	• FNV Jong voldoet daaraan omdat FNV Jong opkomt voor de belangen van 'bijstandskinderen'/kinderen van bijstandsouders/thuiswonende jongeren	1
32	**maximumscore 2**	
	Voorbeelden van juiste antwoorden (twee van de volgende):	
	– lobbyen (bij politieke besluitvormers)	
	– overleggen in adviesorganen	
	– inschakelen van (een) politieke partij(en)	
	– inschakelen van de media	
	per juist antwoord	1
33	**maximumscore 2**	
	Voorbeelden van juiste antwoorden (twee van de volgende):	
	– FNV Jong beschikt over kennis/deskundigheid.	
	– FNV Jong vertegenwoordigt een grote groep jongeren (met ouders) / FNV (Jong) heeft veel leden.	
	– FNV Jong heeft financiële middelen.	
	– FNV Jong heeft (als bekende belangengroep relatief makkelijk) toegang tot de media.	
	– FNV Jong heeft toegang tot belangrijke politici in het bestuur van het land.	
	– FNV Jong heeft aanzien/gezag.	
	per juist antwoord	1
34	**D**	
35	**D**	

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

Vraag	Antwoord	Scores
36	**A**	
37	**maximumscore 1** de liberale stroming en de sociaaldemocratische stroming *Opmerking* *Het scorepunt alleen toekennen als beide stromingen genoemd zijn.*	
38	**maximumscore 2** fragment a = VVD fragment b = SP fragment c = SGP fragment d = Partij voor de Dieren	
	indien vier antwoorden juist	2
	indien drie of twee antwoorden juist	1
	indien minder dan twee antwoorden juist	0
39	**D**	
40	**A**	
41	**maximumscore 2** 1 = onjuist 2 = juist 3 = juist 4 = onjuist	
	indien vier antwoorden goed	2
	indien drie of twee antwoorden goed	1
	indien minder dan twee antwoorden goed	0
42	**B**	
43	**B**	
44	**C**	
45	**A**	
46	**maximumscore 1** de troonrede	
47	**A**	

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.

5 Inzenden scores

Verwerk de scores van alle kandidaten per examinator in het programma WOLF.
Zend de gegevens uiterlijk op 1 juni naar Cito.

De normering in het tweede tijdvak wordt mede gebaseerd op door kandidaten behaalde scores. Als het tweede tijdvak op uw school wordt afgenomen, zend dan ook van uw tweede-tijdvak-kandidaten de deelscores in met behulp van het programma WOLF.

6 Bronvermeldingen

tekst 1	naar: www.nu.nl van 29 september 2013
tekst 2	naar: www.spitsnieuws.nl van 6 augustus 2013
tekst 3	naar: www.nu.nl van 6 december 2013
tekst 4	naar: www.ad.nl van 31 oktober 2013
tekst 5	naar: www.ad.nl van 22 april 2013
tekst 6	naar: De Telegraaf van 31 oktober 2013
tekst 7	naar: www.telegraaf.nl van 28 februari 2014
tekst 8	naar: www.trouw.nl van 28 oktober 2013
tekst 9	naar: www.vvd.nl van 23 april 2014
tekst 10	naar: Metro van 3 april 2014
tekst 11	www.parool.nl van 13 juni 2013
afbeelding 1, 2	Google
tekst 12	naar: www.bd.nl van 10 juni 2014
tekst 13	naar: www.omroepwest.nl van 4 november 2013
tekst 14	www.telegraaf.nl van 6 maart 2014
tekst 15	naar: folder van de Nederlandse Volks-Unie, zie ook www.nvu.info/folder/folder-algemeen.pdf, geraadpleegd maart 2014
tekst 17	naar: nos.nl van 13 december 2013
tekst 18	naar: www.spitsnieuws.nl van 16 december 2013, noot 1: naar: www.fnvjong.nl
tekst 19	naar: www.trouw.nl van 13 december 2013
tekst 20	naar: www.vvd.nl/standpunten/119/regeldruk van 8 november 2013
tekst 21	naar: de Volkskrant van 23 maart 2013
tekst 22	naar: Metro van 30 augustus 2012
tekst 23	naar: www.nieuws.nl van 8 mei 2014
tekst 24	naar: www.nu.nl van 20 mei 2013
tekst 25	naar: www.trouw.nl van 15 mei 2013 (samenvatting van de oratie van Jeroen Smit, onderzoeksjournalist en hoogleraar journalistiek aan de Rijksuniversiteit Groningen)
tekst 26	naar: NRC Handelsblad van 24 december 2013
afbeelding 3	www.stegen.net van mei 2014

Beschikbaar gesteld door Stichting Studiebegeleiding Leiden (SSL).
Voor alle eindexamens, zie www.alleexamens.nl. Voor de perfecte voorbereiding op je eindexamen, zie www.sslleiden.nl.